

CENTAR ZA REGIONALNE AKTIVNOSTI
PROGRAMA PRIORITETNIH AKCIJA

MEDITERANSKI AKCIJSKI PLAN
PROGRAM UN-a ZA OKOLIŠ

Izvješće o radu

Centra za regionalne aktivnosti

Programa prioritetnih akcija (CRA/PPA)

u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine

Split, veljača 2019.

Izješće o radu
Centra za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (CRA/PPA)
za 2018. godinu

Naziv

Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (u daljnjem tekstu: Centar) obavlja svoju djelatnost, posluje i sudjeluje u pravnom prometu pod dvojezičnim nazivom, na hrvatskom i engleskom jeziku. Naziv Centra na engleskom jeziku je Priority Actions Programme Regional Activity Centre.

Skraćeni naziv Centra na hrvatskom jeziku je CRA/PPA, a na engleskom jeziku je PAP/RAC.

Osnivač

Republika Hrvatska

Osnivač Centra je Republika Hrvatska pa prava i dužnosti osnivača Centra obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Prava i obveze Centra u vezi s provođenjem odobrenog mu dijela programa Mediteranskog akcijskog plana Programa Ujedinjenih naroda za okoliš određuju se ugovorom između osnivača Centra i Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (u daljnjem tekstu: UNEP).

Pravni oblik

Ustanova

Sjedište

Kraj sv. Ivana 11, Split

Telefon

021/ 340 470

Faks

021/ 340 490

Web stranica

<http://paprac.org/>

E-mail

paprac@paprac.org

Matični broj subjekta

060014933

OIB

27788012253

Sadržaj

1. Uvod.....	1
1.1. Osnovni podaci o Centru.....	1
1.2. Djelatnost i osnovni zadaci Centra.....	2
1.3. Svrha izrade Izvješća o radu.....	3
2. Ustrojstvo, upravljanje i ljudski potencijal.....	4
2.1. Ustrojstvo i upravljanje.....	4
2.1.1 Upravno vijeće.....	4
2.1.2 Ravnatelj/ica.....	4
2.2. Resursi.....	5
2.2.1 Ljudski resursi/potencijal.....	5
2.2.2 Smještaj.....	5
2.3. Edukacija i usavršavanje radnika Centra.....	5
2.4. Standardizacija i unapređenje poslovanja.....	5
3. Poslovanje Centra.....	7
3.1. Mediteranski akcijski plan.....	8
3.1.1 Regionalni okvir za integralno upravljanje obalnim područjima i konceptualni okvir za planiranje mora.....	8
3.1.2 UNEP/MAP-ovi programi upravljanje obalnim područjima (CAMP-ovi).....	8
CAMP Bosna i Hercegovina.....	9
CAMP Cipar, Grčka i Izrael.....	10
CAMP Albanija – Italija.....	10
3.1.3 Integralni program praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša.....	10
3.1.4 Prostorno planiranje na moru.....	11
3.2 Ostali projekti vezani za provedbu Protokola o IUOP-u.....	13
3.2.1 Projekt „CO-EVOLVE“.....	13
3.2.2 Projekt fondacije MAVA.....	13
3.2.3 Projekt „Pharos4MPAs“.....	14
3.2.4 Projekt „PORTODIMARE“.....	14
3.2.5 Projekti UNEP-ova Svjetskog fonda za okoliš.....	14
3.3 Sudjelovanje u aktivnostima ostalih sredozemnih organizacija.....	15
3.4 Aktivnosti Centra u Republici Hrvatskoj.....	16
3.4.1 Obalni plan Šibensko-kninske županije.....	16
3.4.2 Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.....	17
3.4.3 Projekt „FAST-LAIN“.....	17
4. Komunikacija, edukacija i promidžba.....	18
4.2. Suradnja s medijima.....	18
4.3. Edukacija i informiranje.....	18
4.3.1 Edukacijske aktivnosti.....	18
4.3.2 Informiranje javnosti.....	20
4.4. Publikacije.....	21
5. Financijsko poslovanje.....	22
Prilog 1. Popis korištenih kratica.....	24

Popis slika

Slika 1. Organigram sustava UNEP/MAP-a, sekretarijata Barcelonske konvencije.....	1
Slika 2. Sastavnice UNEP/MAP-a.....	2
Slika 3. Geografska distribucija CAMP-ova (http://iczmplatform.org/projects).....	7

Popis tablica

Tablica 1. Pregled stručnih seminara, tečaja i studijskih putovanja za usavršavanje u struci.....	6
Tablica 2. Struktura prihoda Centra u 2018.....	22
Tablica 3. Struktura rashoda Centra u 2018.....	22
Tablica 4. Rezultat poslovanja Centra u 2018.....	22

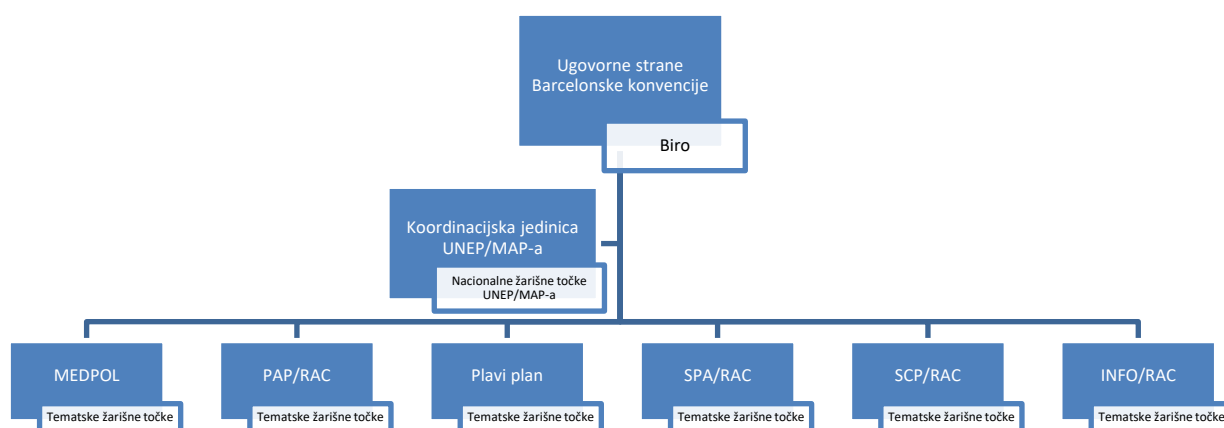
1. Uvod

1.1. Osnovni podaci o Centru

Centar je ustanova koja obavlja djelatnost u vezi s provođenjem dijela programa Mediteranskog akcijskog plana Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (u daljnjem tekstu: UNEP/MAP), prema obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (u daljnjem tekstu: Barcelonska konvencija). Centar obavlja stručne, organizacijske i tehničke poslove u okviru provedbe programa UNEP/MAP-a u područjima koja određuju Ugovorne strane Barcelonske konvencije, a to su sve zemlje sredozemnog bazena i Europska unija.

Mediteranski akcijski plan (MAP) osnovan je 1975. godine, kao prvi u nizu UNEP-ovih programa za regionalna mora, s ciljem osiguranja kvalitetnijih uvjeta života za stanovnike zemalja koje okružuju Sredozemno more, te uspostavljanja i osnaživanja međudržavne suradnje i usuglašavanja strategije upravljanja zajedničkim prirodnim resursima. U fokusu UNEP/MAP-a su zaštita okoliša, promicanje modela održivog razvitka, kao i koordinacija aktivnosti i odnosa među zemljama regije u navedenim područjima. 1976. godine, 16 zemalja Sredozemlja i Europska unija potpisale su Konvenciju o zaštiti Sredozemnog mora, tzv. Barcelonsku konvenciju, koja je 1995. godine dopunjena i izmijenjena u Konvenciju o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja. Barcelonska konvencija predstavlja pravni okvir za rad UNEP/MAP-a, a do danas je upotpunjena sa sedam protokola. Konvencija broji 22 ugovorne strane: Albanija, Alžir, Bosna i Hercegovina, Cipar, Crna Gora, Egipat, Europska unija, Francuska, Grčka, Hrvatska, Italija, Izrael, Libanon, Libija, Malta, Maroko, Monako, Sirija, Slovenija, Španjolska, Tunis i Turska.

Zemlje članice odlučuju o strategiji UNEP/MAP-a, njegovu financiranju i programu na sastancima Ugovornih strana Barcelonske konvencije, koji se održavaju svake dvije godine. Odluke donesene na sastancima Ugovornih strana pravno su obvezujuće za sve zemlje potpisnice Barcelonske konvencije. U svakoj zemlji djeluje po jedna ili više osoba zaduženih za koordinaciju aktivnosti UNEP/MAP-a i njegovih sastavnica unutar zemlje (tzv. žarišne točke ili na engleskom National Focal Points – NFPs), kako je shematski prikazano na slici 1.

Slika 1. Organigram sustava UNEP/MAP-a, sekretarijata Barcelonske konvencije.

Centar usko surađuje s ostalim sastavnicama UNEP/MAP-a (slika 2), a to su:

- Koordinacijska jedinica – krovni sekretarijat Barcelonske konvencije, sa sjedištem u Ateni,
- Program za prevenciju i smanjenje zagađenja sredozemnog mora MEDPOL, sa sjedištem u Ateni,
- Centar za intervencije u slučaju havarija i iznenadnog zagađenja mora REMPEC, sa sjedištem u La Valletti,
- Centar za regionalne aktivnosti zadužen za posebno zaštićena područja (SPA/RAC), sa sjedištem u Tunisu,
- Centar za regionalne aktivnosti Plavi plan, sa sjedištem u Marseilleu,
- Centar za regionalne aktivnosti zadužen za održive načine proizvodnje i korištenja proizvoda (SCP/RAC), sa sjedištem u Barceloni,
- Centar za regionalne aktivnosti zadužen za baze podataka i komunikaciju (INFO/RAC), sa sjedištem u Rimu.

Slika 2. Sastavnice UNEP/MAP-a.

1.2. Djelatnost i osnovni zadaci Centra

Centar obavlja stručne, organizacijske i tehničke poslove u okviru provedbe programa UNEP/MAP-a u područjima koje su odredile Ugovorne strane Barcelonske konvencije.

Osnivač Centra je Republika Hrvatska, pa prava i dužnosti osnivača Centra obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Prava i obveze Centra u vezi s provođenjem odobrenog mu dijela programa UNEP/MAP-a određuju se ugovorom između osnivača Centra i UNEP-a.

Djelatnost Centra obuhvaća stručne, organizacijske i tehničke poslove koji se odnose na:

- provedbu odluka i drugih zaključaka i preporuka Ugovornih strana Barcelonske konvencije iz djelokruga rada Centra, koje financira UNEP putem Mediteranskog namjenskog fonda (u daljnjem tekstu: Fond),
- provedbu aktivnosti u okviru procesa upravljanja obalnim područjima, a posebno provedbe Protokola Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjima Sredozemlja,
- provedbu projekata iz programa upravljanja obalnim područjima, što obuhvaća neposrednu suradnju s državnim tijelima, institucijama i stručnjacima Ugovornih strana Barcelonske konvencije,
- organizaciju međunarodnih konferencija, simpozija, seminara, znanstvenih radionica i sastanaka o zaštiti okoliša i upravljanju obalnim područjima,
- suradnju s drugim stručnim organizacijama Ujedinjenih naroda te drugim međunarodnim stručnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u vezi s provedbom programa upravljanja obalnim područjima i provedbom projekata zaštite okoliša,
- suradnju sa stručnim organizacijama, institucijama i državnim tijelima Ugovornih strana Barcelonske konvencije u pružanju stručne i druge pomoći u zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja,
- stručno osposobljavanje domaćih i međunarodnih stručnjaka u provedbi programa zaštite okoliša, planiranja i upravljanja obalnim područjima,
- prijenos međunarodnih iskustava i znanja institucijama u Republici Hrvatskoj iz područja djelatnosti Centra, a odnose se na izradu prijedloga projekata upravljanja obalnim područjima.

U okviru svoje djelatnosti Centar može obavljati stručne poslove upravljanja obalnim područjima i zaštite okoliša i za druge naručitelje, uz naknadu i ako obavljanje tih poslova ne ometa obavljanje redovnih poslova te doprinosi provedbi Barcelonske konvencije i njenih protokola, u prvom redu Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima, za čiju je provedbu u svim zemljama Sredozemlja Centar izravno zadužen i odgovoran.

Djelatnost Centra ostvaruje se temeljem plana rada definiranog projektnim dokumentima UNEP/MAP-a, koje donose Ugovorne strane Barcelonske konvencije. Budući da je osnivač Centra Republika Hrvatska, ostvarivanje programa, a s tim u vezi i djelatnost Centra, provodi se sukladno zakonima Republike Hrvatske, propisima donesenim na temelju istih, Statutu Centra i ugovoru između osnivača Centra i UNEP-a. Djelatnost Centra ne obavlja se radi stjecanja dobiti. Centar o svojoj djelatnosti vodi dokumentaciju i evidenciju sukladno zakonima Republike Hrvatske i propisima donesenim na temelju istih.

Centar ima i obvezu podnošenja izvješća o radu i financijskih izvješća prema UNEP/MAP-u, i to: polugodišnjih, godišnjih i finalnih izvješća. Finalno izvješće podnosi se po isteku dvogodišnjeg razdoblja za koje su odobreni plan rada i proračun.

1.3. Svrha izrade Izvješća o radu

Slijedom obveza iz članka 43. Statuta Centra, Centar je dužan izraditi godišnje izvješće o radu, koje podnosi Vladi Republike Hrvatske. Izvješće služi za informiranje Vlade o provedenim aktivnostima i njegovoj ulozi u Republici Hrvatskoj i sredozemnoj regiji. Objavom izvješća o radu na svojim internetskim stranicama, Centar ispunjava obvezu informiranja javnosti o svom radu i povećava transparentnost poslovanja.

2. Ustrojstvo, upravljanje i ljudski potencijal

2.1. Ustrojstvo i upravljanje

Organi Centra su Upravno vijeće i ravnatelj/ica.

2.1.1 Upravno vijeće

Upravno vijeće upravlja Centrom. Članove Upravnog vijeća imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske. Upravno vijeće ima pet članova, od kojih je jedan djelatnik Centra, a ostali su predstavnici Grada Splita, Sveučilišta u Splitu, ministarstva nadležnog za vanjske poslove i ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine.

Predsjednika Upravnog vijeća i njegovog zamjenika biraju članovi Upravnog vijeća između sebe.

Članovi upravnog vijeća u izvještajnom razdoblju bili su:

- dr.sc. Mario Šiljeg, državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike,
- g. Damir Župan, načelnik Sektora za UN, globalna pitanja i međunarodne organizacije u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova,
- gđa Ružica Batinić Santro, pročelnica Službe za prostorno planiranje i zaštitu okoliša Grada Split,
- dr.sc. Alen Soldo, prorektor za znanost i međunarodnu suradnju Sveučilišta u Splitu,
- g. Neven Stipica, voditelj programa u Centru za regionalne aktivnosti Programa prioritarnih akcija.

U 2018. godini Upravno vijeće se sastalo jednom, 21. prosinca u Splitu. Sjednici su nazočili: dr.sc. Mario Šiljeg, gđa Ružica Batinić Santro, g. Damir Župan i g. Neven Stipica te gđa Željka Škaričić, ravnateljica Centra. Ovaj sastanak sazvan je radi usvajanja Izvješća o aktivnostima Centra u 2018. godini, Plana rada za 2019. godinu te Rebalansa financijskog plana Centra za 2018. godinu i Financijskog plana Centra za 2019. godinu.

Budući da ovom sazivu Upravnog vijeća mandat ističe 19. veljače 2019. godine, odlučeno je da će se odmah pokrenuti odgovarajuća procedura za imenovanje novog saziva.

Pod točkom „Razno“ gđa Škaričić je navela problem vezan za vlasništvo zgrade u kojoj se Centar nalazi, a koju je Grad Split obnovio i stavio na raspolaganje Centru odmah po njegovu osnivanju 1978. godine. Krajem 2018., zaprimljen je dopis odvjetnika više osoba koje tvrde da su nasljednici nekretnine u kojoj Centar djeluje. Odlučeno je da će se Centar službeno obrati Gradu Splitu radi rješavanja problema.

2.1.2 Ravnatelj/ica

Ravnatelj/ica vodi Centar. Ravnatelj/ica predstavlja i zastupa Centar te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Centra, zastupa Centar u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima.

Ravnateljica je u izvještajnom razdoblju bila gđa Željka Škaričić.

2.2. Resursi

2.2.1 Ljudski resursi/potencijal

Početak godine u Centru je bilo zaposleno 11 djelatnika, od toga 10 na neodređeno vrijeme i 1 na određeno vrijeme, te je 1 djelatnica bila na stručnom usavršavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Krajem izvještajnog razdoblja, na dan 31. prosinca 2018. godine, u radnom odnosu je bilo 11 djelatnika, od kojih je 10 bilo zaposleno na neodređeno vrijeme i 1 na određeno vrijeme. Ukupno, u 2018. godini Centar je napustila 1 djelatnica koja je bila na stručnom usavršavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

2.2.2 Smještaj

Centar posluje u uredskim prostorijama na adresi Kraj sv. Ivana 11, Split, površine od 300 m² odnosno 27,27 m² po zaposleniku¹. Prostorije su Centru ustupljene na korištenje od strane Grada Splita.

2.3. Edukacija i usavršavanje radnika Centra

Podizanje razine specifičnih znanja djelatnika i jačanje kapaciteta Centra iznimno su važni za obavljanje propisanih zadataka. Edukacija je planirana u okviru projekata i aktivnosti u kojima Centar sudjeluje, kako je prikazano u tablici 1.

Na održanim edukacijama povećana je sposobnost radnika za ispunjenje radnih obveza, a fokus edukativnih aktivnosti odnosio se na konferencije, seminare i radionice iz područja rada Centra.

2.4. Standardizacija i unapređenje poslovanja

Od 25. svibnja 2018. godine u svim državama članicama izravno se primjenjuje Uredba (EU)2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka. Ovom Uredbom određuje se okvir u zaštiti osobnih podataka, kako radnika tako i suradnika Centra. Poslovanje Centra usklađeno je s navedenom Uredbom.

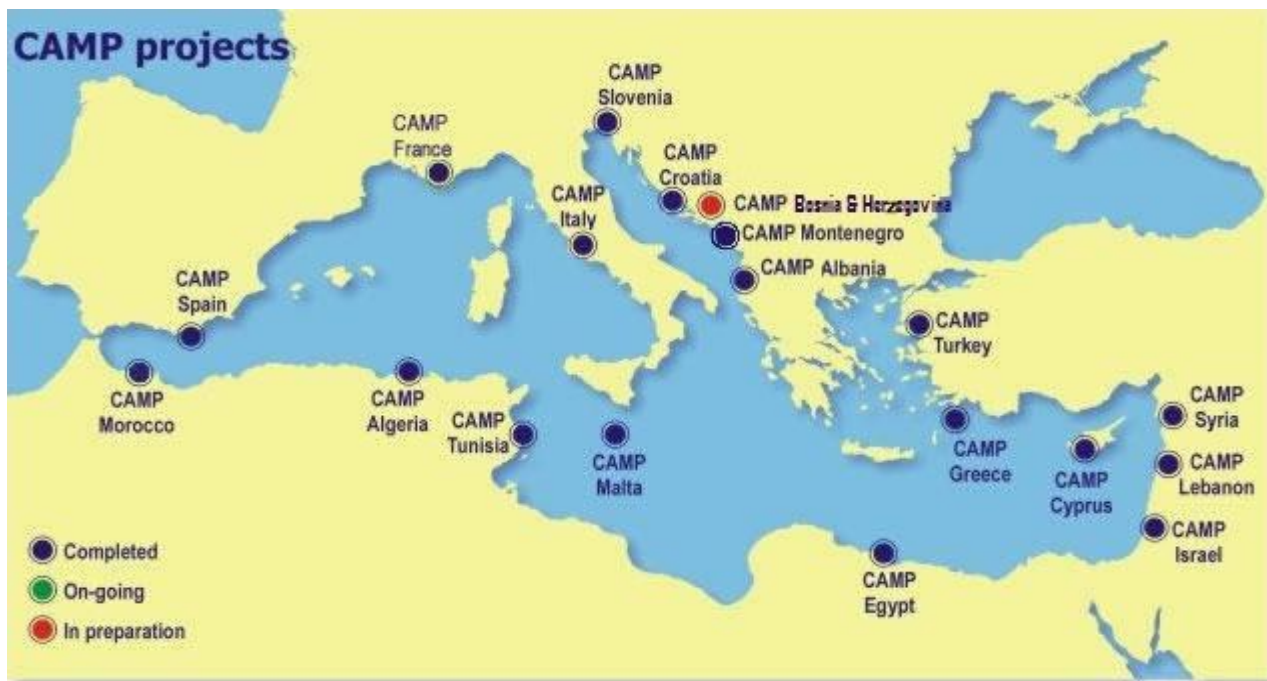
¹ Računa se prema 11 radnika koliko ih je bilo na dan 31. prosinca 2018. godine.

Tablica 1. Pregled stručnih seminara, tečaja i studijskih putovanja za usavršavanje u struci.

Naziv edukacije	Organizator	Segment
EEA-UNEP/MAP seminar o metodama za regionalnu procjenu stanja okoliša (Kopenhagen, 27. veljače 2018.)	EEA-UNEP/MAP	Procjena stanja okoliša
Prvi tečaj o IUOP-u, planiranju mora i participativnim procesima u okviru Co-Evolve projekta (Bologna, 7. ožujka 2018., Interreg MED)	PAP/RAC	IUOP, prostorno planiranje na moru
Međunarodni skup o očuvanju bioraznolikosti (Podgorica, 16.-18. svibnja 2018.)	PANACeA project, ETC-UMA	Priroda, okoliš
Program usavršavanja "Jednostavna nabava i opći akt naručitelja, postupak pregleda i ocjene ponuda te pregled modula u EOJN RH" (Split, 25. svibnja 2018. i 18. listopada 2018.)	MARKER, obrt za informatiku i dizajn, VI. V. Markanović, Požega	Javna nabava
Forum „kopno-more“ regije Var: radionica o IUOP-u (La Seyne-sur-mer, 12.-13. lipnja 2018.)	Regija Var, Općina La Seyne-sur-mer i Francuska obalna agencija („Conservatoire du littoral“)	IUOP, zaštita prirode
Anatomija Otoka 2018 (Lastovo, 16.-18. rujna 2018.)	Udruga „Anatomija otoka“	Priroda, okoliš, otoci
Program usavršavanja "Pregled modula u EOJN-u za naručitelje i ponuditelje (Prethodno savjetovanje, e-Žalba, e-ESPD), ključni koraci kod pripreme i predaje e-ponude, značajne izmjene te dopuštene izmjene ugovora i okvirnih sporazuma" (Split, 17. listopada 2018.)	MARKER, obrt za informatiku i dizajn, VI. V. Markanović, Požega	Javna nabava
Drugi tečaj o IUOP i ekonomskim instrumentima u okviru Co-Evolve projekta (Barcelona, 30. listopada 2018., Interreg MED)	PAP/RAC	IUOP, ekonomski instrumenti
Međunarodna konferencija o IUOP i planiranju mora u okviru PORTODIMARE projekta (Budva, 14.-15. studenoga 2018., Interreg Adrion)	Morsko Dobro/ Crna Gora	IUOP, prostorno planiranje na moru
Radionica o ekosustavnom upravljanju – EU Parlament (Bruxelles, 4. i 5. prosinca 2018.)	PANACeA project, ETC-UMA	Priroda, okoliš
Program usavršavanja u području zelene javne nabave za provoditelje postupaka javne nabave (Split, 10. prosinca 2018.)	Projekt jednako razvoj d.o.o., Zagreb	Javna nabava
Program usavršavanja "eRačun u javnoj nabavi" (Split, 13. prosinca 2018.)	Agencija APPA d.o.o. Zagreb	Javna nabava

3. Poslovanje Centra

Glavno područje djelovanja Centra je integralno upravljanje obalnim područjima (IUOP), prepoznato kao put prema održivosti u obalnim područjima već od UN konferencije o okolišu i razvoju, održane 1992. godine u Rio de Janeiru. Centar je globalno poznat kao centar izvrsnosti za IUOP i ključni mehanizam za zaštitu obala Sredozemlja i razvoj za to potrebnih metoda i alata prilagođenih potrebama zemalja regije. Na nacionalnoj i lokalnoj razini IUOP se provodi u sklopu UNEP/MAP-ovih programa upravljanja obalnim područjima (općepoznatih po engleskoj kratici CAMP – Coastal Area Management Programme) i sličnih inicijativa koje imaju za cilj izradu obalnih planova i nacionalnih obalnih strategija (slika 3).

Slika 3. Geografska distribucija CAMP-ova (<http://iczmplatform.org/projects>)

Od posebnog značaja za rad Centra je stupanje na snagu Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima u Sredozemlju (u daljnjem tekstu: Protokol), čijih 40 pomno sročeni članaka osigurava sveobuhvatan pravni okvir kojim se zemlje sredozemne regije obvezuju na izradu i provođenje nacionalnih strategija i planova, kao i na međunarodnu suradnju u cilju održivog razvoja u njihovim obalnim područjima. Protokolom se želi promijeniti negativne trendove u korištenju obalnih resursa i učiniti razvojne trendove što održivijim. Potpisan je u Madridu 2008. godine od strane 15 Ugovornih strana Barcelonske konvencije, a stupio je na snagu 2011. godine. Do danas ga je ratificiralo 10 zemalja (Albanija, Crna Gora, Francuska, Hrvatska, Izrael, Libanon, Maroko, Sirija, Slovenija i Španjolska) te Europska unija kao punopravna potpisnica Barcelonske konvencije, što ga čini dijelom europske pravne stečevine. U mnogim drugim zemljama proces ratifikacije je u tijeku, a u nekima i pri kraju.

Protokol je jedinstven regionalni pravno-obvezujući dokument na svijetu, koji je nastao kao rezultat četverogodišnjeg procesa konzultacija i pregovora sa i među zemljama regije, koje su se odlučile za pravni dokument, a ne samo preporuku kao što to ima Europska unija. Izrada i donošenje Protokola bili su još jedna potvrda da more spaja zemlje s različitim geografijom, poviješću, tradicijom, običajima, načinom života i stupnjem razvoja, a okoliš i briga o njemu ih ujedinjuju.

Odlukom Ugovornih strana, Centru je dodijeljena uloga koordinatora provedbe Protokola, a on je izvršava kroz izradu i primjenu novih metodologija, instrumenata i alata, provedbu CAMP-ova, edukaciju i komunikaciju sa dionicima na svim razinama. Ukratko, Centar ima dvojaku ulogu: djelovanje na globalnoj razini kroz donošenje zakonskih i strateških dokumenata, ali i na lokalnoj razini kroz pomoć zemljama i njihovim nižim jedinicama (regije, gradovi) u provedbi tih dokumenata.

Službena verzija Protokola na engleskom, francuskom, španjolskom i arapskom jeziku:

<http://iczmplatform.org/storage/documents/sewmrXIR9gTwfvBgiJ4SAjhvqsLrBF6qB0B89xK8.pdf>

Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (sa tekstom Protokola na engleskom i hrvatskom jeziku):

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2012_11_8_96.html

3.1. Mediteranski akcijski plan

Program rada i proračun Centra za razdoblje od siječnja do prosinca 2018. godine usvojeni su od strane zemalja potpisnica Barcelonske konvencije u sklopu programa rada i proračuna cijelog UNEP/MAP-a za razdoblje 2018.-2019., donesenog na sastanku Ugovornih strana održanom u Tirani, u prosincu 2017. godine. U skladu sa donesenim dvogodišnjim planom, Centar je u 2018. godini proveo sljedeće aktivnosti:

3.1.1 Regionalni okvir za integralno upravljanje obalnim područjima i konceptualni okvir za planiranje mora

Ugovorne strane Barcelonske konvencije su, na svom 20. sastanku (COP20) održanom u Tirani od 17.-21. prosinca 2017., dale mandat Centru u da u dvogodištu 2018.-2019. izradi strateški dokument koji će zemljama olakšati provedbu Protokola, kao i njegovu ratifikaciju u zemljama koje to još trebaju učiniti, tzv. „Regionalni okvir za IUOP“, koji će biti razmatrani i službeno usvojen odlukom 21. sastanka Ugovornih strana (COP21) u Napulju u prosincu 2019. godine. S tim ciljem osnovana je otvorena radna grupa sastavljena od predstavnika Ugovornih strana, koja je svoj prvi sastanak održala u Splitu, 13.-14. ožujka 2018.g. da bi započela s radom na tekstu dokumenta. Na temelju dogovorene podjele zadataka, članovi radne grupe dali su doprinose odgovarajućim poglavljima dokumenta. Nacrt dokumenta predstavljen je i dopunjen na drugom sastanku održanom u Ateni, 30. i 31. svibnja 2018.g., nakon čega je poslan svim Ugovornim stranama na komentar i mišljenje. U skladu sa dobivenim preporukama, dodatno je ustanovljen tim od tri stručnjaka sa zadatkom razrade metodološkog pristupa primjene odredbi Protokola u cilju postizanja dobrog stanja morskog i obalnog okoliša.

Prvi nacrt „Regionalnog okvira za IUOP“ prezentiran je i raspravljen 26.-27. rujna 2018.g., kada je u Splitu organiziran regionalni konzultacijski sastanak, uz sudjelovanje 35 sudionika: predstavnika Ugovornih strana, sustava UNEP/MAP-a i tima stručnjaka. Sudionici su dali niz prijedloga za dopunu dokumenta, koje će tim stručnjaka uzeti u obzir i ugraditi u tekst.

3.1.2 UNEP/MAP-ovi programi upravljanje obalnim područjima (CAMP-ovi)

U okviru CAMP-ova Centar je zadužen za koordinaciju aktivnosti svih sastavnica UNEP/MAP-a, u suradnji s Koordinacijskom jedinicom UNEP/MAP-a u Ateni. CAMP-ovi imaju za cilj:

- olakšati provedbu Protokola u zemljama potpisnicama Barcelonske konvencije;
- izraditi i donijeti strateške i provedbene dokumente za održivo korištenje obalnih resursa;

- olakšati primjenu inovativnih metoda i alata za planiranje i upravljanje obalnim i morskim područjima;
- ojačati kapacitete na lokalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini za ostvarenje ciljeva ekonomske, socijalne i okolišne održivosti.

Područja provedbe CAMP-ova određuju se po predefiniranim kriterijima, među kojima treba istaknuti:

- reprezentativnost tematike koja će se obrađivati i izgledi da će predložena rješenja biti korisna kao primjer i za druga obalna područja;
- politička podrška državnih i lokalnih institucija i spremnost da se rezultati projekta pretoče u lokalne i nacionalne razvojne politike;
- zadovoljavajući institucionalni kapacitet za provedbu projekta u obalnom području na koje se projekt odnosi.

Na prijedlog zainteresirane zemlje, odluka o izradi i provedbi CAMP-a donosi se na konferenciji Ugovornih strana Barcelonske konvencije.

U 2018. godini, suradnji s ostalim UNEP/MAP-ovim centrima i odgovarajućim nacionalnim institucijama, u tijeku su pregovori o provedbi nove generacije CAMP-ova fokusiranih na interakcije mora i kopna i prekograničnu suradnju.

CAMP Bosna i Hercegovina

Za CAMP Bosna i Hercegovina je u 2017. godini izrađena studija izvodljivosti. Studijom je predložena provedba niza aktivnosti koje bi trebale doprinijeti uspostavljanju sustava integralnog upravljanja obalnim područjem, i to:

- tzv. horizontalne aktivnosti (koordinacija i upravljanje projektom, sustav praćenja stanja morskog okoliša, uspostava informacijskog sustava, jačanje kapaciteta, podizanje svijesti o značaju obalnog područja);
- priprema obalnog plana koji će sadržavati: prijedlog institucionalnog mehanizma za IUOP, prijedlog mjera za zaštitu morskih staništa i upravljanje zaštićenim područjima, program praćenja stanja morskog i obalnog okoliša, nacionalni plan intervencija, prijedloge vezane za razvoj održivog turizma u priobalnom zaleđu, mjere za smanjenje morskog otpada te adaptaciju na klimatske promjene.

Nacrt studije predstavljen je na sastanku organiziranom 13. veljače u Neumu. Drugi sastanak organiziran je 16. travnja u Neumu i na njemu je sudjelovao veliki broj dionika, uključujući nacionalne, federalne i lokalne predstavnike vlasti kao i predstavnike najvažnijih sektora i poduzeća koja se bave razvojem i zaštitom obale.

U lipnju je Studija izvodljivosti dovršena i na toj je osnovi sastavljen nacrt Sporazuma u dogovoru s ostalim sastavnicama UNEP/MAP-a. Nacrt Sporazuma dostavljen je nacionalnim vlastima, čiji se odgovor čeka. U studenome su napravljene manje izmjene na nacrtu dokumenta. Zbog izbora održanih u listopadu i promjena u vladi i administrativnim strukturama proces usvajanja Sporazume je usporen. Nadamo se da će dokument biti potpisan i aktivnosti pokrenute u 2019. godini.

CAMP Cipar, Grčka i Izrael

U ožujku je održan sastanak putem Skypea s Nacionalnim žarišnim točkama za Cipar, Grčku i Izrael, kako bi se razmotrila mogućnost transnacionalnog CAMP-a u te tri zemlje. Razmijenjeno je i više poruka elektronskom poštom na tu temu. Vlade tih triju zemalja potpisale su trilateralni sporazum o suradnji, koji uključuje i teme zaštite okoliša, nakon čega je izraelsko Ministarstvo zaštite okoliša dalo okvirni prijedlog aktivnosti koje bi mogle biti dio CAMP-a. Ciparske vlasti su potvrdile interes za izradom studije provedivosti, dok se na stav Grčke još čeka.

CAMP Albanija – Italija

Na inicijativu talijanskog ministarstva nadležnog za okoliš pokrenuti su pregovori s predstavnicima Albanije o izradi studije izvodivosti prekograničnog CAMP-a između te dvije države za područje Otrantskog kanala. Zajedno s predstavnicima Koordinacijske jedinice UNEP/MAP-a, ravnateljica Centra sudjelovala je na preliminarnom sastanku s albanskim institucijama u Tirani, 17. i 18. prosinca, na kojem je dogovoren postupak izrade studije.

CAMP Francuska

Iako je CAMP Francuska službeno završen prethodne godine, u 2018. je na temelju njegovih rezultata objavljena studija o sustavu javnih politika koje se odnose na obalna područja i njihovoj usklađenosti s Protokolom, koja je tiskana u 80 primjeraka i podijeljena ključnim partnerima u Francuskoj.

U suradnji s nevladinom organizacijom „CPIE Côte-Provençal“ i uz podršku francuske obalne agencije (Conservatoire du littoral) organiziran je „Forum kopno-more“ departmana Var u Francuskoj. Forum je održan 12. lipnja u La Seine-sur-Mer i okupio je 30-ak sudionika, predstavnika lokalnih i nacionalnih institucija, privatnog i nevladinog sektora. Ovaj Forum direktni je nastavak aktivnosti provedenih u okviru CAMP-a Francuska s ciljem učinkovitije primjene Protokola i boljeg uključivanja lokalnih dionika i civilnog društva u proces IUOP-a.

3.1.3 Integralni program praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša

Integralni program praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša jedna je glavnih aktivnosti cijelog sustava UNEP/MAP-a. Provedba integralnog programa praćenja temelji se na 11 zajedničkih ekoloških ciljeva dogovorenih na sastanku Ugovornih strana Barcelonske konvencije, održanom 2008. godine u Almeriji (COP15). Ti zajednički ekološki ciljevi organizirani su u 4 skupine:

1. Biološka raznolikost,
2. Ribarstvo,
3. Obala i hidrografija,
4. Zagađenje i otpad.

Centar je zadužen za koordinaciju izrade nacionalnih programa za 3. skupinu ciljeva, prema zajedničkim pokazateljima i kroz zajedničku bazu podataka. U 2018. godini aktivnosti su bile u punom zamahu te su dovršeni rječnik podataka („Data Dictionary“) i standardi podataka („Data Standards“) za pokazatelje za koje je Centar zadužen.

Redovne aktivnosti Centra u sklopu UNEP/MAP-ova integralnog programa praćenja stanja morskog i obalnog okoliša nadopunjuju se aktivnostima koje Centar provodi kroz dodatni projekt u Albaniji i Crnoj Gori, a financira ga UNEP-ov Svjetski fond za okoliš (Global Environment

Facility – GEF). Centar je zadužen za koordinaciju cjelokupnog projekta, čija je provedba započela je u drugoj polovici 2018. godine organiziranjem tematskih radionica za ekološke ciljeve 1 i 2 (biološka raznolikost) te 5 (eutrofikacija), 7 (hidrografija), 9 (kontaminirajuće materije) i 10 (otpad u moru).

3.1.4 Prostorno planiranje na moru

Iako ga Protokol izrijekom ne spominje, planiranje namjene mora implicitno je predviđeno samom definicijom obalnog područja (članak 3) koje ima svoju kopnenu i morsku komponentu, s time da se morski dio obalnog područja proteže do vanjske granice teritorijalnog mora članica Barcelonske konvencije. Iz tog razloga, a posebno po donošenju Direktive Europske unije o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja, Ugovorne strane Barcelonske konvencije, na svojoj konferenciji u Tirani (COP20), u prosincu 2017., naložile su Centru da dio svojih aktivnosti usmjeri na uvođenje planiranja morskog područja u sustav Barcelonske konvencije.

U skladu s navedenom odlukom, Centar se već u 2017. godini uključio u dva projekta financirana od strane EU: „SimWestMed“ za zapadni i „SUPREME“ za istočni dio sredozemnog bazena. Uloga Centra bila je osigurati veze između procesa planiranja mora u zemljama članicama Europske unije sa procesima Barcelonske konvencije i njenih protokola, poglavito Protokola o IUOP-u. Pri tome je jedan od najvažnijih zadataka Centra bilo definiranje međuodnosa kopno-more, o čemu je izrađen poseban dokument „Preporuke kako provesti ispravnu analizu interakcije kopno-more, kombinirajući MSP i IUOP u razmatranom projektnom području“.

Završna konferencija obaju projekata održana je u prosincu 2018. u Veneciji, a Centar je omogućio sudjelovanje određenog broja predstavnika zemalja izvan Europske unije i iz Hrvatske.

<https://simwestmed.eu/>, <http://www.msp-supreme.eu/>

3.1.5 Edukacija o IUOP-u: virtualni tečaj „MedOpen“

„MedOpen“, virtualni tečaj o IUOP-u, kojega Centar provodi od 2004.g. s ciljem jačanja kapaciteta u zemljama Sredozemlja za upravljanje obalom, u 2018. godini nadopunjen je svježim materijalima, posebno u odnosu na utjecaj klimatskih promjena i planiranje korištenja mora.

S Visokom školom za studije mora i planiranje obale (Ecole nationale supérieure des sciences de la mer et de l'aménagement du littoral – ENSSMAL) iz Alžira dogovoreno je da se tečaj „MedOpen“ na francuskom jeziku uvrsti u program za studente 5. godine koji specijaliziraju obalno planiranje. Tečaj je održan od sredine ožujka do sredine lipnja 2018. za grupu od 29 studenata. Rezultat je bio vrlo pozitivan te je odlučeno da će se ponoviti i u narednim godinama. Isto tako, predloženo je da se organizira sličan tečaj, skraćenog sadržaja i kraćeg trajanja, za djelatnike alžirskih institucija koje se bave IUOP-om. Ovo iskustvo bilo je vrlo pozitivno i za ENSSMAL i za Centar, jer su stvorene čvrste veze između obrazovanja i praktičnog rada.

Uspostavljeni su i kontakti s nizom visokoškolskih institucija u Alžiru, Tunisu, Maroku, Španjolskoj i Francuskoj s ciljem da se „MedOpen“ uvrsti u njihove kurikulume. Istovremeno su otpočeti pregovori sa tuniskom obalnom agencijom (Agence de protection et d'aménagement du littoral – APAL) i Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) oko organizacije tečaja za stručnjake tuniskih institucija uključenih u izradu nacionalne strategije za IUOP u Tunisu.

Sam tečaj se konstantno poboljšava u skladu s povratnim informacijama dobivenim od polaznika. Isto tako, i tehnički dio tečaja se obnavlja i unaprjeđuje nabavkom novih programa.

<http://www.medopen.org/>

3.1.5. Mediteranski dan obale

Od 2007. godine Centar organizira, svake godine u drugoj zemlji, proslavu „Mediteranskog dana obale“, najveće komunikacijske kampanje cijelog sustava UNEP/MAP-a. Cilj ove kampanje je promicanje vrijednosti obalnih područja te podizanje svijesti o pritiscima i ugrozama kojima su izloženi sredozemno more i obale koje ga okružuju. Centralna proslava 2018. godine održana je u Splitu jer je to bila i prilika za obilježavanje 40. obljetnice postojanja i rada Centra, odnosno 40 godina suradnje zemalja sredozemne regije na osiguranju zdravih, produktivnih, raznolikih, prepoznatljivih, atraktivnih i otpornih obala.

Događaju je prisustvovalo oko 150 sudionika, predstavnika većine sredozemnih zemalja i veliki broj predstavnika institucija i ostalih sastavnica civilnog društva Hrvatske. Pozdravne govore održali su dr.sc. Mario Šiljeg, državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike; g. Nino Vela, zamjenik gradonačelnika Splita; gđa Monica MacDevette, ravnateljica Odjela za ekosustave UNEP-a; i g. Gaetano Leone, koordinator UNEP/MAP-a. Budući da je tema ovogodišnje proslave bila 40. obljetnica Centra, govornici su se osvrnuli na važnu ulogu Centra u očuvanju okoliša u Sredozemlju.

Organizirana su dva panela. U prvom, koji je vodila gđa Željka Škaričić, ravnateljica Centra, ilustriran je rast Centra od skromnih početaka prije 40 godina do današnje ugledne, međunarodno priznate institucije. U drugom, koji je vodila gđa Daria Povh Škugor, viši voditelj projekata u Centru, prezentirane su neke od najnovijih uspješnih priča te su naznačeni planovi Centra za budućnost, a čule su se i neke važne poruke. Jednu od snažnijih uputila je glumica Zrinka Cvitešić, koja je izabrana za Ambasadoricu obale za 2018. godinu: „Nažalost, pored svih ratova koji se vode u svijetu, i koji su strašni i glupi, vodi se još jedan: rat čovjeka protiv prirode“.

U poslijepodnevnom satima, sudionici su posjetili Strossmayerov perivoj (Đardin) koji je bujao aktivnostima ne samo taj dan već i u dane koji su prethodili. Bile su tu: izložbe, projekcije filmova, prezentacije, organizirane su različite radionice, kvizovi znanja, biciklistička utrka, video instalacija, koncert... cijeli niz aktivnosti s ciljem predstavljanja lokalnih institucija i organizacija odabranih zbog njihova utjecaja na očuvanje mora i obale, bilo kroz obrazovanje kadrova ili direktno sudjelovanje u upravljačkim procesima.

<http://www.coastday.org/>

Tijekom dva dana koji su prethodili proslavi, u prostorijama Centra održan je sastanak direktora UNEP-ovog Programa za regionalna mora, koji su svojom nazočnošću uveličali proslavu i pridonijeli njenoj vidljivosti diljem svijeta.

3.1.6 Internetske stranice

Centar ima obavezu održavati internetske stranice na službenim jezicima UNEP/MAP-a, a to su engleski i francuski jezik. Internetska stranica Centra, kao i posebna stranica „Mediteranskog dana obale“, redovito se ažuriraju, a u 2018. godini napravljen je temeljiti redizajn obiju stranica. Osim osuvremenjena izgleda stranica, dodana je posebna platforma sa informacijama i interaktivnim alatima potrebnim za učinkovitu provedbu Protokola.

Kako se proslava „Mediterranskog dana obale“ 2018. održavala u Splitu uz sudjelovanje velikog broja lokalnih institucija, izrađena je posebna stranica „Mediterranskog dana obale“ na hrvatskom jeziku.

Sve stranice su u punoj funkciji i stalno se dopunjuju i podešavaju.

<http://paprac.org/>

<http://iczmplatform.org/>

<http://www.coastday.org/>

3.2 Ostali projekti vezani za provedbu Protokola o IUOP-u

Centar je pružao tehničku pomoć zemljama članicama u provedbi Protokola kroz više projekata financiranih iz sredstava Europske unije i drugih donora. Kratak sažetak o aktivnostima u tim projektima dat je u poglavljima koja slijede.

3.2.1 Projekt „CO-EVOLVE“

„Promicanje razvitka ljudskih aktivnosti i prirodnih sustava u cilju razvitka održivog obalnog i morskog turizma“ (CO-EVOLVE) je Interreg MED projekt čija je provedba započela u studenom 2016. Kao partner u projektu, tijekom 2018. Centar je izradio, u suradnji s ostalim partnerskim institucijama, sažetak o rizicima i pogodnostima za razvoj održivog turizma u Sredozemlju te dva informacijska dokumenta: „Protokol o IUOP-u kao instrument za poboljšanje održivosti turizma“ i „Sažetak o rizicima i pogodnostima za razvoj održivog turizma na Mediteranu“.

Predstavnici Centra sudjelovali su u radu dva sastanka Upravnog vijeća projekta. Prvi je održan u Bologni 6. ožujka, a drugi u Barceloni 29. studenog. Osim toga, Centar je organizirao dva tečaja za pripremu i provedbu pilot akcija u okviru projekta:

- Prvi tečaj organiziran je u Bologni, 7. ožujka. Cilj je bio upoznati partnere s Protokolom o IUOP-u, procesom strateškog planiranja, pokazateljima održivosti, načelima prostornog planiranja mora i participativnim pristupom.
- Drugi tečaj održan je u Barceloni, 30. studenog. Razmjenjivala su se iskustva i saznanja o primjerima dobre prakse vezanim za IUOP, konkretni primjeri participativnih tehnika, praktična upotreba pokazatelja održivosti, te iskustva u pronalaženju sredstava za provedbu planova putem ekonomskih instrumenata i korištenjem analiza troška i koristi.

U sklopu ovog projekta, Centar pruža podršku Javnoj ustanovi RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije u izradi njihovog projektnog dokumenta (plan IUOP-a za Kaštela). Predstavnici Centra sudjelovali su u radu tri sastanka u Kaštelima: 25. rujna (pokretanje aktivnosti) te 12. i 26. listopada (participativni sastanci).

<https://co-evolve.interreg-med.eu/>

3.2.2 Projekti fondacije MAVA

Na poziv Fondacije za zaštitu prirode MAVA, Centar se uključio u projekte koje Fondacija financira u zemljama Sredozemlja. Odobreno je pet projekata o degradaciji obalnih močvarnih područja prekomjernom izgradnjom i utjecajem voda, u kojima je PAP/RAC partner:

1. "Governance" i uključivanje dionika;
2. Zaštita delte rijeke Bojane (Albanija);
3. Zaštita i održivi razvitak obalnog močvarnog područja velike ekološke vrijednosti – slučaj Ghar El Melh u Tunisu;
4. Promotivna kampanja o močvarnim područjima;
5. Integralno upravljanje obalnim i morskim staništima zaljeva Oristana (Maristanis) na Sardiniji.

Projekti su u 2018.g. bili u punom zamahu. Proveden je niz aktivnosti usmjerenih na unapređenje strategija upravljanja močvarnim područjima te na promidžbu i osvješćivanje javnosti i donositelja odluka o važnosti močvarnih područja. U sklopu projekta izrađuje se komunikacijska i informacijska strategija, za koju je оформljena posebna grupa i u kojoj sudjeluje i Centar.

3.2.3 Projekt „Pharos4MPAs“

Početak godine pokrenut je projekt „Pharos4MPAs“, čiji je glavni cilj poboljšati učinkovitost upravljanja zaštićenim morskim područjima. Centar je jedan od partnera u projektu i koordinira aktivnosti vezane za kruzere i turističke brodove te njihov utjecaj na zaštićena morska područja. Predstavnici Centra sudjelovali su u radu Inicijalnog sastanka projekta kao i sastanka Upravnog vijeća (Rim, 27.-28. travnja) te na radnim sastancima organiziranim on-line, kao i drugom sastanku Upravnog vijeća organiziranom u Grčkoj na otoku Chios (17.-18. listopada).

U međuvremenu je ustanovljeno Savjetodavno vijeće, pokrenut je postupak javne nabave i angažirani su vanjski suradnici za izradu dvaju dokumenata: pregled postojećih projekata i dokumenata koji će se koristiti (tzv. „Capitalisation Baseline Report“), i preporuke za sektor krizinga (tzv. „Recommendations Report“).

<https://pharos4mpas.interreg-med.eu/>

3.2.4 Projekt „PORTODIMARE“

Kao podrška provedbi Strategije Europske unije za jadransko-jonsku makro-regiju (EUSAIR), Centar se uključio u projekt PORTODIMARE koji ima za cilj stvaranje zajedničke platforme (Geoportal) za pohranu podataka, informacija i alata za podršku donositeljima odluka, koje se tiču obalnog i morskog područja jadransko-jonske regije.

Geoportal ima za cilj integrirati i nadopuniti baze podataka i portale proizvedene u prijašnjim projektima Europske unije na lokalnoj i nacionalnoj razini, kako bi postao svakodnevno sredstvo za rad donositeljima odluka, menadžerima u javnom i privatnom sektoru, znanstvenicima i svim ostalim dionicima u procesu održivog razvitka. Kroz projekt će se također jačati suradnja među zemljama jadransko-jonske makro-regije.

<https://portodimare.adrioninterreg.eu/>

3.2.5 Projekti UNEP-ova Svjetskog fonda za okoliš

Tijekom 2018. godine dovršen je projektni prijedlog 2.1 „Mediterranean Coastal Zones: Water Security, Climate Resilience and Habitat Protection“ („Obalna područja Sredozemlja: sigurnost vode, klimatska otpornost i zaštita staništa“), kao dio velikog financijskog paketa „MedProgramme“. Predstavnici Centra sudjelovali su u dvama regionalnim konzultacijama koje su održane u ožujku u Ateni te u rujnu u Parizu. Ovaj prijedlog pripremljen je za sljedeće članice

UNEP/MAP-a koje su prihvatljive za financiranje od strane Svjetskog fonda za okoliš (GEF-a): Albanija, Alžir, Bosna i Hercegovina, Egipat, Libanon, Libija, Crna Gora, Maroko i Tunis.

Projektne aktivnosti Centra osmišljene su kao pružanje potpore zemljama u ratifikaciji i provedbi Protokola o IUOP-u, i to od edukacije kroz tematske radionice, inicijativa na podizanju svijesti i izrade različitih procjena i studija, do potpore izradi nacionalnih strategija za IUOP te planova upravljanja obalnim područjima u više zemalja. Partneri u provedbi su UNESCO-ov Međunarodni hidrološki program (UNESCO-IHP), Globalno partnerstvo za vode (GWP-Med) i UNEP/MAP-ov Plavi plan.

Osim ovog projekta, Centar je predao i prijedlog za financiranje projekta „Enhancing regional climate change adaptation in the Mediterranean Marine and Coastal Areas” („Jačanje prilagodbe na klimatske promjene u obalnim i morskim područjima Sredozemlja“). Ovaj projekt namijenjen je Albaniji, Alžiru, Libiji, Crnoj Gori, Maroku i Tunisu. Projektne aktivnosti dizajnirane su na način da se integriraju kroz gornji projekt, odnosno da se kroz ovaj projekt osigura dostatna zastupljenost aktivnosti vezanih za prilagodbu na klimatske promjene u zemljama u kojima će se, kroz „MedProgram“, pripremati planovi upravljanja obalnim područjem.

3.3 Sudjelovanje u aktivnostima ostalih sredozemnih organizacija

Sredozemna regija, UNEP/MAP i Centar već su godinama predvodnici u području IUOP-a, ne samo zbog Protokola – u svijetu jedinstvenog pravnog instrumenta – već i zbog bogatog iskustva i ekspertize stečene tijekom godina praktične provedbe IUOP-a. Iz tih je razloga Centar često pozvan da se uključi u aktivnosti drugih nacionalnih i međunarodnih institucija. Najvažnije takve inicijative u 2018. godini su:

- Dana 17. travnja predstavnik Centra je u Rimu sudjelovao na 2. sastanku tematske radne grupe 5: Obalni i morski turizam u okviru projekta „PANORAMED“. Koordinator ove grupe aktivnosti u sklopu projekta je Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova Republike Hrvatske, u suradnji s talijanskom regijom Toscana. Cilj sastanka bio je definiranje strateških projekata koji će biti financirani novim Interreg MED financijskim programom Europske unije.
- Na poziv Stalnog sekretarijata Komisije za Crno More (BSC), predstavnik Centra je sudjelovao na 22. sastanku Savjetodavne grupe za razvoj metodologija za IUOP, koji je održan u Istanbulu 19. i 20. travnja. Poziv je temeljen na dosadašnjoj vrlo uspješnoj suradnji BSC i Centra, osobito u okviru završenih EU projekata, kao što su „PlanCoast“ i „Pegaso“.
- Nekoliko sastanaka koji su iziskivali sudjelovanje Centra održano je u Bizerti (Tunis), od 3. do 5. listopada: kao prvo, ravnateljica je bila pozvana da predstavi Protokol na tunisko-francuskoj konferenciji o izloženosti ekoloških sustava klimatskim promjenama. Na konferenciji je sudjelovalo 80-ak predstavnika tuniskih i francuskih organa vlasti, institucija i organizacija, uključujući i nevladine. Prilika se pružila i za sastanak ravnateljice s novim ravnateljem tuniske obalne agencije APAL-a radi dogovora o zajedničkom pristupu u provedbi nekoliko inicijativa koje se tiču Centra, kao što je izrada nacionalne obalne strategije, koja bi također trebala poduprijeti ratifikaciju Protokola, te provedba pilot projekta u području Gar El Melh, za koji treba osigurati sinergiju s projektom Fondacije MAVA fokusiranim na lagunu u tom području, a u kojem je Centar partner. Istog dana organiziran je i sastanak između predstavnika APAL-a i partnera u projektu MAVA, kako bi se dogovorili detalji suradnje.

- Na poziv Direkcije EU za mora (DG MARE) i UNESCO-ove Međunarodne komisije za oceane, predstavnici Centra sudjelovali su na Međunarodnom forumu o planiranju mora, održanom u Bruxellesu, 24. i 25. svibnja 2018. Ravnateljica Centra je moderirala rad okruglog stola o međuresornoj koordinaciji za potrebe planiranja mora, čiji je glavni zaključak bio da određena razina koordinacije postoji, ali da nije uvijek dostatna i učinkovita. Kao ključni elementi uspješne međuresorne koordinacije istaknuti su: politička odluka, utvrđivanje ključnih dionika na svim razinama (koji moraju posjedovati odgovarajuća znanja i odgovornost u odlučivanju), dogovor o zajedničkoj viziji i ciljevima, uspostava dijaloga između znanstvenika i donositelja odluka, uključivanje poduzetnika iz javnog i privatnog sektora.

3.4 Aktivnosti Centra u Republici Hrvatskoj

3.4.1 Obalni plan Šibensko-kninske županije

Šibensko-kninska županija prva je u Hrvatskoj (i jedna od rijetkih u svijetu) 2016. godine donijela plan integralnog upravljanja svojim obalnim područjem (u daljnjem tekstu: Obalni plan), izrađen u okviru projekta „Integracija učinaka klimatske varijabilnosti i promjena u nacionalne strategije za primjenu Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima“. Projekt je u cijelosti financirao Svjetski fond za okoliš (GEF), a provodio se u osam zemalja Sredozemlja kao dio projektnih aktivnosti Centra. Osim što je Obalni plan ŠKŽ jedan od prvih planova takve vrste koji se izrađuje po zahtjevima Protokola o IUOP-u, on je poseban i po tome što se bavi prilagodbom na klimatske promjene u obalnom području. Prilagodba na klimatske promjene i njeno integriranje u razvojne i prostorne planove tema je koja do sada nije bila na zadovoljavajući način uključena u praksu prostornog i razvojnog planiranja u Hrvatskoj, iako su u planerskoj praksi u svijetu već napravljeni određeni pozitivni pomaci u tom smislu.

Obalni plan tiskan je na hrvatskom i engleskom jeziku. Tijekom dvije i pol godine izrade plana, uz sudjelovanje brojnih lokalnih službi i institucija koje su djelovanjem vezane uz obalno područje, iznjedren je čitav niz mjera i prijedloga što bi ubuduće trebalo raditi u prostoru da se ublaži neminovno djelovanje klimatskih promjena. Odnosi se to na kvalitetu izgrađenog okoliša, očuvanje krajobraznih vrijednosti, osiguranje racionalne potrošnje obalnog područja i jačanje sustava prostornog planiranja. Jedna od najvećih kvaliteta ovog dokumenta je to što je za svako naselje u županiji donesen čitav niz mjera koje bi u budućnosti trebalo ispuniti kako bi se posljedice klimatskih promjena maksimalno ublažile.

I nakon donošenja Obalnog plana, Centar je nastavio davati podršku ŠKŽ u cilju njegove provedbe. Tako su predstavnici Centra u 2018. godini sudjelovali na sastanku Županijske komisije za IUOP, održanom 7. ožujka u Šibeniku. Osnivanje te komisije direktni je rezultat Obalnog plana, a cilj sastanka bio je informirati članove o rezultatima studije o emisiji toksičnih metala sa turističkih plovila.

Osim toga, kao nastavak Obalnog plana, Županiji je pružena pomoć kod prijave za EU Interreg projekt u okviru kojeg bi trebale biti izrađene podloge za planiranje morskog područja. Projekt je prijavljen i odobren pod imenom ADRIADAPT. Vodeći partner je Mediteranski centar za klimatske promjene (CMCC) iz Italije, a iz Hrvatske sudjeluju Centar, Šibensko-kninska županija, Grad Vodice, Državni hidro-meteorološki zavod (DHMZ) i Društvo za oblikovanje održivog razvoja (DOOR). Iz Italije sudjeluje nekoliko gradova te Fakultet arhitekture i urbanizma iz Venecije.

Cilj projekta je napraviti platformu za jačanje otpornosti jadranskih gradova na klimatske promjene. Centar treba pripremiti smjernice i druge alate za postizanje prilagodbe, te integralnim

pristupom osigurati i smanjenje emisija, dok će udruga DOOR izraditi platformu na kojoj će svi rezultati biti prezentirani hrvatskim i talijanskim jedinicama lokalne samouprave. ŠKŽ treba izraditi podloge za morsko prostorno planiranje u segmentu prilagodbe na klimatske promjene, dok Grad Vodice treba izraditi Plan prilagodbe grada. Centar će pružati i podršku ŠKŽ i Vodicama.

3.4.2 Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

Kroz GEF-ov projekt „MedPartnership“, Centar je u razdoblju od 2014. do 2016. godine pružao financijsku i stručnu podršku ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša u izradi Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. U 2018. godini završen je proces savjetovanja sa zainteresiranom i stručnom javnošću (putem e-savjetovanja). Proces donošenja Strategije u rukama je Ministarstva zaštite okoliša i energetike, a Centar je povremeno pomagao odgovoriti na neke od komentara.

Razne institucije, u prvom redu Europske unije, često kontaktiraju Centar tražeći informacije o ovoj Strategiji, koja se ističe svojim jedinstvenim karakterom. Naime, usvajanjem pravne stečevine EU-a Republika Hrvatska se obvezala izraditi strategiju zaštite morskog okoliša. S druge strane, ratifikacijom Protokola Barcelonske konvencije obvezala se izraditi i nacionalnu strategiju integralnog upravljanja obalnim područjem. Slijedom toga, u listopadu 2014. godine, Vlada RH donijela je Uredbu o izradi i provedbi Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske, kojom je objedinila ova dva navedena zahtjeva, što je prepoznato kao rijetko vrijedan primjer integracije i racionalizacije.

3.4.3 Projekt „FAST-LAIN“

Na poziv Ministarstva turizma, Centar se pridružio projektu FAST-LAIN u kojem još sudjeluju partneri iz Norveške, Velike Britanije, Portugala, Njemačke, Španjolske i Švedske, te ECOTRANS kao vodeći partner. Cilj projekta je praktična primjena strategija formiranja regionalnih turističkih mreža znanja. Projekt posebno cilja na strategije koje obuhvaćaju procese „od istraživanja do tržišta“, koje su povezane s upravljanjem znanjem na europskoj razini i služe kao testni proces opservatorija europskog turizma.

U 2018. godini nastavljen je rad na uspostavi hrvatskog portala za održivi turizam – „DestiNet“, traženju podataka za stavljanje na portal i animiranje relevantnih organizacija da se priključe projektu, iako nešto smanjenim intenzitetom u odnosu na prethodnih nekoliko godina.

<https://destinet.eu/who-who/civil-society-ngos/fastlain>

4. Komunikacija, edukacija i promidžba

4.1. Vidljivost Centra

Početkom godine pokrenuta je nova internetska stranica Centra (<http://paprac.org/>) kao jedinstvena platforma sa svim relevantnim sadržajima, čime se značajno olakšalo percipiranje rada Centra. Stranica je sadržajno unaprijeđena u skladu s obvezom proaktivne objave informacija. Vizualnim identitetom i logom izgrađena je prepoznatljivost Centra u javnosti kao i komunikacija prema ciljanim skupinama. Stranica se redovito ažurira.

Vidljivost Centra posebno je velika tijekom kampanje „Mediterranskog dana obale“, koja se jednom godišnje i provodi upravo sa ciljem informiranja široke javnosti i svih dionika o radu Centra i UNEP/MAP-a, naporima sredozemnih zemalja za uspostavljanje održivih modela razvitka te postignutim rezultatima. Osim posebne internetske stranice, „Mediterranski dan obale“ ima i svoju Facebook stranicu (1.194 stalnih pratitelja u 2018. godini) te Twitter (201 stalni pratitelj).

Velikoj vidljivosti Centra i u RH i na međunarodnoj razini postiže se i poveznicama koje sa stranica drugih institucija i organizacija upućuju na internetske stranice Centra i/ili na izravan kontakt sa djelatnicima Centra.

<http://www.coastday.org/>

<https://www.facebook.com/Coast.Day.Med/>

https://twitter.com/UNEP_PAPRAC

4.2. Suradnja s medijima

Predstavnici Centra redovito sudjeluju u radijskim i televizijskim emisijama s ciljem promicanja važnosti očuvanja prirode i okoliša, posebice tema morskog okoliša, planiranja i zaštite obalnog i morskog prostora, klimatskih promjena i drugih tema iz područja djelovanja Centra.

Nastavljena je tradicionalna suradnja sa dnevnim novinama i web portalima, a sudjelovanjem na tribinama, radionicama i konferencijama povećana je vidljivost pojedinih tema. Kao i uvijek, najveći broj objava u medijima bio je u vrijeme održavanja „Mediterranskog dana obale“.

Izdvajamo: HRT Zagreb, Radio Split, Jadran radio, Skala radio, Slobodna Dalmacija, portal Total Croatia, Zadarski list, Makarska post, E Zadar, Splitski portal, Jadranski web portal, Narodni list, Dalmacija danas, Dalmacija News, Dalmatinski portal, Portal grada Kaštela, Splitski dnevnik, Šibenik In, Primorske novine, Tportal, Direktno.hr, Showbiz, Glas Slavonije, Total Montenegro News, MedWet News, Plan Bleu, Blue World Institute, JP Morsko dobro.

4.3. Edukacija i informiranje

Aktivnostima na edukaciji dionika i informiranju javnosti posvećuje se velika pažnja u okviru cjelokupnog programa rada UNEP/MAP-a, pri čemu Centar ima istaknutu ulogu.

4.3.1 Edukacijske aktivnosti

Glavni edukacijski program Centra je virtualni tečaj o IUOP-u „MedOpen“ (više u poglavlju 3.1.4).

Osim toga, u sklopu obilježavanja „Mediterranskog dana obale“ 2018. godine, organizirani su sljedeći edukativni i informativni programi za različite skupine javnosti:

- a) U suradnji s Udrugom „Sunce“, Sveučilišnim odjelom za studije mora iz Splita i Udrugom „Mala filozofija“ iz Zadra, osmišljene su i održane sljedeće edukacije za učenike osnovnih i srednjih škola te svu zainteresiranu javnost:
  - „Anuška – sredozemna medvjedica“, radionica za djecu 3. i 4. razreda osnovnih škola;
  - „Sredozemlje – edukativna igra o moru i obalnom području“: Edukativna igra na ploči za djecu od 6-14 godina;
  - Kviz „Što znam o Sredozemlju?“, interaktivno-edukativni kviz za dobnu skupinu +15;
  - Radionice / ekološke igre na temu otpad, s naglaskom na otpad u moru, za dobnu skupinu od 4. do 8. razreda osnovnih škola;
  - „Photo hunting“ – interaktivna radionica koja uključuje šetnju po dogovorenim mjestima grada Splita za dobnu skupinu +15.
- b) U suradnji s Hrvatskim pomorskim muzejom Split i Udrugom za podvodne aktivnosti "Rostrum", održane su sljedeće radionice:
  - "Tajne jadranskog podmorja", za djecu od 1. do 6. razreda osnovne škole;
  - "RibOlovka", radionica o povijesti ribarstva na Jadranu, za djecu od 1. do 6. razreda osnovne škole;
  - "More, amfore, brodovi...", radionica za djecu vrtičke dobi i učenike nižih razreda osnovne škole;
  - Predavanje prof. dr. Ive Babića na temu „Rasponi Jadrana“.
- c) U suradnji s Prirodoslovnim muzejom održana su sljedeća predavanja:
  - Aktualne promjene u moru kao posljedica klimatskih promjena;
  - Nove vrste riba u Jadranskom moru;
  - Video prezentacija: Otpad na splitskim plažama;
  - Video prezentacija: Podmorje Marjana.
- d) U suradnji s Institutom za oceanografiju Split organiziran je posjet djece učenika 4. razreda Institutu, te predavanje o djelatnosti Instituta u zaštiti mora.
- e) U suradnji s Gradskom knjižnicom Marko Marulić, te udrugom „European Marine Science Educators Association – Mediterranean“ održano je predavanje na temu „Znanje o moru – temelj za postizanje ciljeva održivog razvoja na Mediteranu“.
- f) Na zamolbu Gimnazije Vladimir Nazor iz Splita, Centar je održao predavanja na temu IUOP-a te je, u suradnji sa Fakultetom građevinarstva, arhitekture i geodezije (FGAG) iz Splita i Muzejom Grada Kaštela organizirao studijski posjet navedenim ustanovama. Rezultat ove suradnje bilo je i sudjelovanje svih ustanova u proslavi s „Pričom o Kaštelima“.

Osim toga, tijekom 2018., na zamolbu zainteresiranih fakultetskih institucija, Centar je održao predavanja na temu IUOP-a i planiranja mora:

- za profesore Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje (FESB) Sveučilišta u Zagrebu,
- za studente Sveučilišnog odjela za studije mora Sveučilišta u Splitu.

Potpisan je i ugovor o suradnji sa Sveučilištem u Splitu, čime je Centar postao nastavna baza na Sveučilišni odjel za studije mora.

4.3.2 Informiranje javnosti

U sferi informiranja Centar je kroz proslavu „Mediterranskog dana obale“ i u različitim partnerstvima organizirao sljedeće umjetničke izložbe:

- Međunarodna putujuća izložba fotografija „Mali otoci, prvaci održivosti“, u organizaciji Udruge „Small Island Initiative“ (SMILO), uz podršku Francuskog veleposlanstva u Hrvatskoj;
- Izložba fotografija Stipe Surača „Legende Mediterana“ u suradnji s Galerijom Muzeja grada Splita;
- Izložba „Priča o Kaštelima“ u suradnji s Muzejom grada Kaštela, FGAG – Katedrom za urbanizam, V. Gimnazijom Vladimir Nazor i RERA – SDŽ, u Strossmayerovu perivoju – Đardinu predstavljene različite inicijative vezane uz Kaštelanski zaljev;
- Jednodnevno pojavljivanje „Šetača“ Vaska Lipovca na trgu u centru grada.

U gradskoj luci Split, u suradnji sa Školom likovnih umjetnosti Split te Gradskom lukom, učenici su oslikali „mural“ s ciljem podizanja svijesti o opasnostima koje morskim bićima prijete od otpada u moru.

Tijekom tri dana proslave, sljedeće institucije informirale su širu javnost o svojim djelatnostima u Strossmayerovu perivoju (Đardinu):

- Upravni odjel za turizam i pomorstvo Splitsko-dalmatinske županije (SDŽ) predstavio je projekt „Pomorsko je dobro“, uključujući koncesije za plaže, novu inicijativu za prijavu ilegalnih radova na pomorskom dobru pod nadležnosti SDŽ, i druge inicijative;
- Regionalna razvojna agencija SDŽ (RERA) je predstavila svoje aktivnosti iz područja održivog korištenja prirodnih resursa;
- Hrvatski hidrografski institut (HHI) predstavio je aktualne publikacije, karte, priručnu manju oceanografsku opremu, heliograf te laptop s kratkim filmom o djelatnosti HHI-a, te je održao kviz općeg znanja za školarce "Pomorac istraživač" i demonstraciju načina vezivanja konopa (brodski čvorovi);
- Sveučilišni odjel za studije mora organizirao je niz interaktivnih prezentacija na temu biologije mora;
- Pomorski fakultet predstavio je tematske projekte, crtanje na karti, upotrebu sekstanta, odijelo za spašavanje na moru, i drugo;
- Udruga „Plavi svijet“ iz Lošinja predstavila je svoj rad te omogućila usvajanje dupina u Splitu;
- Udruga „Sunce“ izložila je različite tematske materijale s naglaskom na otpad u moru, te organizirala ekološke igre, biciklijadu i „pub kviz“;
- CEDRA Split – Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj, u suradnji sa Ekonomsko birotehničkom školom, predstavio je rezultate trodnevnih radionica provedenih tijekom rujna na temu održivog i ekološkog razvoja te razvoja poduzetništva i proizvodnje uz obalu, s naglaskom na ekološki aspekt i dugoročnu održivost. Uz mentorsku podršku stručnjaka iz CEDRA-e, učenici su razradili 3 ideje, snimili ih i projicirali tijekom proslave.

Organizirano je i čišćenje podmorja u Vranjicu u organizaciji Udruge podvodnih aktivnosti "Rostrum" i njihovih partnera. Izvađene su skoro dvije tone otpada iz mora oko poluotoka Vranjica.

4.4. Publikacije

Centar objavljuje publikacije i ostale materijale na službenim jezicima UNEP/MAP-a, a to su engleski i francuski. U cilju očuvanja okoliša, na minimum je svedeno tiskanje te se publikacije objavljuju na Internet stranicama Centra. Najvažnije publikacije u 2018. godini:

- „Conceptual Framework for Marine Spatial Planning in the Mediterranean“ (na engleskom i francuskom jeziku):
<http://iczmplatform.org/storage/documents/0B6IMs5OoB2hItiMDEnkTd1E1NyLx4yXRQm1isYG.pdf>
<http://iczmplatform.org/storage/documents/nqow3MMmQIP6Ypsc8kIxWO03ah169ypIxLrVSgZA.pdf>
- “Recommendations and guidelines to support common understanding and integration of Barcelona Convention principles in MSP activities with a focus on EU Member States within marine waters of the Adriatic, Ionian, Aegean and Levantine Seas”
<http://iczmplatform.org/storage/documents/Gjjvumx8DFF9GvQzMinxBIMGM67VjyimMEYTRSuz.pdf>
- “How to perform analysis of land-sea interactions, combining MSP and ICZM in the considered project area”
<http://iczmplatform.org/storage/documents/taFUAsAqp9pOnvq8F4zQmNIhMWBTEvoCp0qncF2C.pdf>

Promidžbeni materijali tiskani su za potrebe „Mediterranskog dana obale“, i to: 8 tematskih panela i 50 postera za „Mediterranski dan obale“, 10 plakata o izložbi Stipe Surača „Legende Mediterana“, 100 brošura za izložbu „Legende Mediterana“ na hrvatskom i engleskom jeziku, 200 programa manifestacije „Mediterranski dan obale“, 150 pohvalnica za uspješne kandidate „Plovidba Mediteranskim danom obale“ i 40 zahvalnica za suradnju partnerima.

Knjižica dječjih radova na temu „More i obala“ tiskana je kao prilog Slobodnoj Dalmaciji 20. rujna 2018.

5. Financijsko poslovanje

U promatranom razdoblju, Centar je poslovao preko računa u SOCIETE GENERALE – SPLITSKA BANKA D.D., a nakon pripajanja SOCIETE GENERALE – SPLITSKA BANKA D.D OTP banci d.d., Centar je nastavio poslovati preko računa u OTP banci d.d.

Sredstva planirana za 2018. godinu bila su potvrđena u iznosu od 6.418.342,07 kn, na XLII (VIII) sjednici Upravnog vijeća Centra, održanoj 22. prosinca 2017. Rebalans financijskog plana proveden je 18. prosinca 2018., kada je financijski plan Centra smanjen za 9,8%. Konačni financijski plan Centra za 2018. godinu iznosio je 5.788.918,45 kuna.

Tablica 2. Struktura prihoda Centra u 2018.

Vrsta prihoda	Plan za 2018. (kn)	Realizacija na 31.12.	Indeks
Prihodi iz proračuna	200.000,00	200.000,00	100%
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	4.920.813,50	4.901.054,88	99,59%
Prihodi od Institucija i tijela EU	439.886,50	439.886,50	100%
Ostali prihodi	8.616,84	8.616,84	100%
Preneseni višak iz 2017.g.	218.342,07	218.342,07	100%
UKUPNO PRIHODI	5.788.918,45	5.769.161,85	99,65%

Financijskim planom Centra planirano je ukupno 5.788.918,45 kn prihoda, od kojih je realizirano 5.769.161,85 kn, odnosno 99,65%.

Tablica 3. Struktura rashoda Centra u 2018.

Vrsta rashoda	Plan za 2018. (kn)	Realizacija na 31.12.	Indeks
Rashodi za radnike	4.241.420,00	4.238.230,01	99,93%
Materijalni rashodi	1.408.500,00	1.427.385,13	101,34%
Rashodi amortizacije	71.300,00	71.197,70	99,86%
Financijski rashodi	6.500,00	4.632,60	71,27%
UKUPNO RASHODI	5.727.720,00	5.741.445,44	100,24%

Financijskim planom Centra planirano je rashoda u ukupnom iznosu od 5.727.720,00 kn, od kojih je realizirano 5.741.445,44 kn, odnosno 100,24%.

Tablica 4. Rezultat poslovanja Centra u 2018.

Vrsta	2018. (kn)
Ukupno realizirani prihodi	5.769.161,85
Ukupno realizirani rashodi	5.741.445,44
Indeks	99,52%
REZULTAT POSLOVANJA (višak prihoda)	27.716,41

Razlika između realiziranih prihoda i rashoda u 2018. godini iznosi 27.716,41 kn, što ukazuje na realizaciju od 99,52%. Razlika od 0,48% (27.716,41 kn) smatra se viškom prihoda nad rashodima, koji će se prenijeti u sljedeću godinu.

6. Zaključak

Centar je ustanova koja obavlja djelatnost u vezi s provođenjem dijela programa Mediteranskog akcijskog plana Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP/MAP-a), prema obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelonska konvencija). Centar obavlja stručne, organizacijske i tehničke poslove u okviru provedbe programa UNEP/MAP-a u područjima koja određuju Ugovorne strane Barcelonske konvencije, a to su sve zemlje sredozemnog bazena i Europska unija.

Osnivač Centra je Republika Hrvatska, pa prava i dužnosti osnivača Centra obavlja Vlada Republike Hrvatske.

U izvještajnom razdoblju dužnost ravnateljice je obnašala gđa Željka Škaričić. Upravno vijeće je od početka godine djelovalo u sastavu: dr.sc. Mario Šiljeg (predsjednik) te članovi g. Damir Župan, gđa Ružica Batinić Santro, dr.sc. Alen Soldo i g. Neven Stipica, kao predstavnici Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Grada Splita, Sveučilišta u Splitu i Centra.

Kroz cijelu godinu u Centru je bilo zaposleno 11 djelatnika, dok je 1 djelatnica na stručnom usavršavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa bila do polovice svibnja 2018.godine.

Zemlje članice odlučuju o strategiji UNEP/MAP-a, njegovu financiranju i programu na sastancima Ugovornih strana Barcelonske konvencije, koji se održavaju svake dvije godine. Odluke donesene na sastancima Ugovornih strana pravno su obvezujuće za sve zemlje potpisnice Barcelonske konvencije.

Planirane aktivnosti u 2018. godini uspješno su provedene, u skladu s Programom rada i proračunom Centra, usvojenima od strane zemalja potpisnica Barcelonske konvencije u sklopu programa rada i proračuna cijelog UNEP/MAP-a za razdoblje 2018.-2019., donesenog na sastanku Ugovornih strana (Tirana, prosinac 2017.) U skladu s donesenim dvogodišnjim planom, Centar je u 2018. godini proveo sljedeće aktivnosti: izrada Regionalnog okvira za integralno upravljanje obalnim područjima i konceptualnog okvira za planiranje na moru; priprema CAMP projekta za Bosnu i Hercegovinu; doprinos UNEP/MAP-ovu Integralnom programu praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša; provedba on-line tečaja MedOpen i organizacija proslave „Mediteranskog dana obale“; sudjelovanje u više projekata financiranih od strane EU (Co-Evolve, PHAROS4MPAs, PORTODIMARE).

Početkom godine pokrenuta je nova internetska stranica Centra (<http://paprac.org/>) kao jedinstvena platforma sa svim relevantnim sadržajima, čime se značajno olakšalo percipiranje rada Centra. Stranica je redovito ažurirana tijekom godine.

Vidljivost rada postignuta je kroz medije, sudjelovanja na stručnim radionicama i konferencijama, obilježavanjem „Mediteranskog dana obale“. Centar je održao i nekoliko tematskih radionica na kojima se također radilo na promicanju svijesti o zaštiti prirode i okoliša, naročito morskog.

Prilog 1. Popis korištenih kratica

APAL	Agencija za zaštitu i planiranje obale (Agence de protection et d'aménagement du littoral)
BSC	Crnomorska komisija (Black Sea Commission)
CAMP	Program upravljanja obalnim područjima (Coastal Area Management Programme)
CMCC	Mediterranski centar za klimatske promjene (Centro Mediterraneo per i Cambiamenti Climatici)
COP	Konferencija ugovornih strana Barcelonske konvencije (Conference of Parties)
DG MARE	Opća uprava za more Europske unije
DHMZ	Državni hidro-meteorološki zavod
DOOR	Društvo za oblikovanje održivog razvoja
EEA	Europska agencija za okoliš (European Environmental Agency)
ENSSMAL	Viša nacionalna škola za studije mora i planiranje obale (Ecole nationale supérieure des sciences de la mer et de l'aménagement du littoral)
ETC-UMA	Europski tematski centar – Sveučilište u Malagi (European Topic Centre – University of Malaga)
EU	Europska unija
EUSAIR	Strategija Europske unije za jadransko-jonsku regiju (European Strategy for the Adriatic-Ionian Region)
FESB	Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
FGAG	Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
GEF	Svjetski fond za okoliš (Global Environment Facility)
GWP	Globalno partnerstvo za vodu (Global Water Partnership)
HHI	Hrvatski hidrografski institut
IHP-UNESCO	UNESCO-ov Međunarodni program za vode (International Hydrological Programme)
IOC-UNESCO	UNESCO-ova Međunarodna oceanografska komisija (International Oceanographic Commission)
IUOP	Integralno upravljanje obalnim područjima
MAP	Mediterranski akcijski plan (Mediterranean Action Plan)
NFP	Nacionalna žarišna točka (National Focal Point)
RERA	Regionalna razvojna agencija Splitsko-dalmatinske županije
SDŽ	Splitsko-dalmatinska županija
SMILO	Program suradnje za male otoke (Small Islands Organisation)
ŠKŽ	Šibensko-kninska županija
UNDP	Program Ujedinjenih naroda za razvoj (United Nations Development Programme)
UNEP	Program Ujedinjenih naroda za okoliš (United Nations Environment Programme)